

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

AZ ELLENZÉK BOSZORKÁNYKONYHÁJA.

Az ellenzék boszorkánykonyháján úgy főzik a dolgokat, — no hiszen ez természetes — ahogy a szövetkezett ellenzéknek esik jól. És úgy állítják be az ügyeket, hogy ez az ellenzék, amely igazán nem szenved lelkiismeret tultengésben, ország-világ előtt váltig hirdethesse:

— Ime nekünk van igazunk és ami álláspontunkat igazolja.

Például hivatkoznak a választójogi reform tekintetében a királyra (ők, akik folyton azt hangoztatják álszenteskedő szemforgatással, (hogy a király személyét nem szabad a politikába belevonni,) és azt mondják, hogy a kormány javaslata nem egyezik a királyi trónbeszédében kifejtett választójogi állásponttal, mert a király az általános, egyenlő titkos választójogot helyezte kilátásba.

És hát igaz ez vajjon? Azok a trónbeszéd még nem hangzottak el olyan régen, hogy pontosan né lehetne citálni őket. A koalíciós kormány idején 1906. májusban ő Felsője ezt mondta:

»A kormány előkészítendi az általános szavazati jog szabad gyakorlására vonatkozó javaslatit úgy a demokratikus, eszme korszerű kívánalmainak, valamint a magyar állami élet jellegének megóvása mellett.«

Számon kérhetnök, ha vajjon a koalíciós kormány csakugyan eleget tett-e ennek a feladatnak? Tett-e a csakugyan konkrét lépéseket a választójogi reform megvalósítására? De nem rekriminálunk, hanem leszögezzük, hogy a királyi határozat nem említette az általános, egyenlő titkos választójogot, s hogy a Lukács kormány nem hozott kevesebbet, mint amennyit a fejedelem kilátásba helyezett.

Az 1910. év júniusában pedig, amikor már munkapárti kormány volt, így szólt a király: »Kormányunk az általános választójog alapján oly törvényjavaslatot fog az országgyűlés elé terjeszteni, mely a magyar állam egységes nemzeti jellegének teljes megóvása mellett

a demokratikus fejlődés igényeinek meg fog felelni.«

Hát itt hol van szó, egyenlő, általános titkos választójogról? Hol az az ellenzéki bölc, sőt hol az a mestere az ellenzéki ferdítésnek, aki e királyi szavakból kitudja hámozni az általánost, egyenlőt és titkost?

Ime így fest az ellenzék igaza közelről nézve, objektíve megvilágítva

*

No s aztán az adótörvények! Mivel lehetne Magyarországon inkább hangulatot csinálni, mint az adózás ellen való küzdelemmel? Az is huncut, aki szeret adót fizetni! Éz a mondás járja nálunk a magyar hazában, ahol egykor kimondták azt is, hogy: sed avenam non!

Nosza csináljunk hát nagy hajcihőt az adó miatt! — mondta az ellenzék. — Ez mindenkire hatással lesz; Ezzel lehet a kormánynak kellemetlenkeoni, és ki tudja, — óh Isten, aki ha akarod, megtudod tenni, hogy még a kapanyél is elsüljön, hallgasd meg fohászunkat talán ismét mi juthatunk hatalomra.

És megindult a rettenetes agitáció. Előljár a fogait rémesen csattogtatva Vázsonyi Vilmos, a félelem s gáncs nélküli való Vázsonyi. Ha hinni lehet neki, olajban főzetne meg minden minisztert, annyira a szívében fekszik imádott polgártársainak sorsa.

A kormány a minap kijelentette hogy az 1913. évben az új adótörvényeket nem lépteti életbe, nem azért, mintha az ellenzéki terrorizmus megfélemlítette volna, hanem főleg azért, mert az állam érdekeinek szempontjából célirányos az elhalasztás, aztán meg azért, mert ám hogy lássa a polgárság, hogy ez a kormány számot tud vetni a polgárság óhajtaival.

Már most azt lehetni hinni, hogy a hősi had, amelynek élén a levante Vázsonyi lovagol, főöslegesnek látja a további hadakozást. Dehogy! Ők hadakoznak tovább és szörnyű diadallal hirdetik, hogy ime az adótörvények nem léphetnek életbe!

Az ellenzék örül ennek, amiben az a legkomikusabb, hogy ezeket az adótör-

vényeket voltaképpen még ez az ellenzék csinálta meg. Az egész nagy alkotás úgy szakadt örökségképpen a Lukács-kormány nyakába. És semmi sem lehet jellezőbb a magyar ellenzékre nézve, minthogy ő maga örül és ujjong diadalmasan, mikor nem léptethető életbe egy olyan törvény, amelyet ő alkotott meg.

*

A Pallós-ügy? Nos igen beszéljünk hát a Pallós-ügyről is. Milyen pompásan kínálkozott az alkalom az ellenzéki izlés számára, hogy egy kis embervadászatot lehessen rendezni, mely esetleg kellemetlen lesz a kormánynak! Ha ténybeli adatokkal nem lehet elérni a célt, hát ezért van az ellenzéki fegyvertárban a rágalomnak nevezett fegyver!

De hátha a puska visszafelé sül el? Ime valahogy már egy ellenzéki vezérember neve is belekeveredett ebbe a rossz illatu ügybe. Hátha még egyéb ilyen ellenzéki nevek is belekeverednek? És hátha ez az ügy valahogy eszükbe találja juttatni az embereknek a Kardos testvérek bankját, mely erősen koalíciós színű volt és hátha felébred az emléke Kardos Árpádnak, akit egy hajszál hijján majdnem megválasztottak képviselőnek negyvennyolcas programmal Belényesen, azért, mert neki is volt egy notesze?

*

Nehéz rossz illat árad hát az ellenzéki boszorkánykonyha felől. Méreg az, országrontó méreg, amit ott főznek. A szaga csavarintja mindenkinek az orrát. De leginkább mégis csak azoknak lesz jó vigyázni, akik odabenn laborálnak! A mérges gőzök nekik találnak legkövetlenebbül megártani.

— **Zene a jégpályán.** Vidám, hangulatos és kedves élet folyik most a sportegyleti jégpályán. Három nap óta újból lehet korcsolyázni a sima jégtükrön, amelyre a legszeszélyesebb alakzatokat rajzolják a sebes iramlású korcsolyák. Holnap, vasárnap délután zene mellett fognak korcsolyázni a tél vidám örömei, este pedig kivilágított pályán folyhatik tovább a kedélyes kergetődzés és táncolás a jégparkettű báltéren.

GRAFIKUSOK Baján.

Mult heti számunkban csak mint tervezett, most azonban már biztos dologként jelenthetjük, hogy grafikus tárlat lesz Baján. Aki csak valamelyest is foglalkozik a modern művészettel, akit csak legkevésbé is érdekelnek az újabb törekvések, újabb irányok, az tisztában van a grafikus tárlat jelentőségével. Budapestén csak pár évvel ezelőtt volt az első grafikus kiállítás, melynek nagy sikere óta óriási haladást tettek grafikusaink. Már nekünk is vannak nagynevű grafikusaink, nem egy közülök európai híru. A fővárosban már népszerű a nálunk még újnak mondható grafika, a tárlatok fényesen sikerülnek, a közönség szívesen veszi a képeket. És ez természetes is, mert aránylag olcsón kap művészi rajzokat.

Bizonyára nálunk is hódítani fognak ezek a kiváló rajzoló, akik legjobb munkáikból választanak össze diszes kollektiót a bajai tárlatra, amely művészi szenczió lesz főleg Baján, ahol igazán ritkán van alkalmunk ilyen nivós kiállításban gyönyörködni. A kiállító grafikusok neve fényes dokumentuma előre is annak a nivónak, amelyen a tárlat áll.

Major (Yorma) pompás rajzai a színészi és művészi világból, Pólya Tibor kecskeméti paraszttémái, Faragó dekoratív, színes rajzai, Bér Dezső ismert politikai brillans karrikaturái, Tuszkai finom színezésű plakáttervei és Dezső Alajos színes temparái a párisi kabarék, mulatók, café chanteusók világából az elképzelhető legváltozatosabb választékokat ígéri. Mindnyájuk neve s javarésztüké már nemcsak nálunk Magyarországon hanem a külföldön is fogalom: a lendületes technikának s művészi invenciónak fényes bizonyítékai.

A kiállítás e hó 10—15-ike között nyílik meg, Dezső Alajos hozzáértő rendezésében. Többen a kiállító grafikusok közül személyesen is jelen lesznek a megnyitáson, amely előreláthatólag fényes sikert ígér. Mi ösztönözünk a kiállításnak s azt hisszük, ebben szívesen osztózik városunk műértő és finomabb lelkületű publikuma is, mert a sok huszadrendű kiállítás és tucatlenyomatú olajképek megnézése után felüldítően hat majd egy kis tiszta, érdekes művészet.

A liceális bizottság.

A mult évben megalakult bajai szabadliceális bizottság csendben folytatja kulturális tevékenységét és az 1913—1913. iskolai évre megállapított programját teljes erejével törekszik megvalósítani.

A tanyai iskolában és a belvárosi elemi iskolában serényen folyik az analfabéták oktatása; ez utóbbi helyen vasárnaponként népies ismeretterjesztő előadásokkal kapcsolatban a nép számára.

A kath. Legényegyesület rendezésével megkezdődtek az Ipartestület nagytermében is a liceális előadások és nagyon szép sikerrel folynak. Az Ipartestület nagyterme szinte szűknek bizonyul a közönség befogadására, amely vasárnaponként meg akarja hallgatni a liceális előadásokat és gyönyörködni akar abban az érdekes és szép programban, amellyel a kath. Legényegyesület agilis elnöke, a liceális bizottság egy egy elnöke kísérni szokta.

Az intelligencia számára tartandó ismeretter-

jesztő előadások második sorozata f. hó 9-én vasárnap délután indul meg.

A II. sorozat előadásait a főgimnázium tanárai tartják s ezekhez csatlakozik Jankulov Boriszláv dr. tanítóképző-intézeti tanár előadása, amely az előadó betegsége miatt karácsony előtt elmaradt.

E sorozat előadásai a következők:

1. *As időjárás.* Vetített képekkel. Előadó: Székely Károly tanár. Febr. 9. (A főgimn. tornaterme.)

2. *A Földközi tenger partjain.* Vetített képekkel. Előadó: Palotai Irén tanár. Febr. 16. (A főgimn. tornaterme.)

3. *Goethe és Schiller költői egyénisége.* Előadó: Unger Barnabás dr. tanár. Febr. 23. (A városház nagyterme.)

4. *A nőnevelés történetéből.* Előadó: Tordai Ányos dr. tanár. Márc. 2. (A városház nagyterme.)

5. *A modern nemzetgazdaság főirányai.* Előadó: Jankulov Boriszláv dr. tanár. Márc. 8. szombat. (A városház nagyterme.)

6. *Világnézetek harca.* Előadó: Bárdos József dr. tanár. Márc. 9. vasárnap. (A városház nagyterme.)

Az előadások a városi székház közgyűlési termében lesznek, kivéve az első és másodikat, amelyeket vetített képek kísérik, s éppen ezért a főgimnázium tornatermében fognak tartatni.

A belépő díj egy-egy előadásra 20 fillér, az állandó jegyek érvényesek.

A jegyek Kollár A. és Wágner A. könyvkereskedők fogják árusítani, de az előadások előtt is lehet jegyeket kapni a pénztárnál.

Az előadás kezdete minden alkalommal délután 4 órakor lesz.

HIREK.

SZEZON-NAPTÁR.

Febr. 2. Ügyvédek bálja.

Hajósok bálja.

2. d. u. 5 ó. Szanatórium teaszur.

este Legényegylet műkedvelő előad.

4. Munkás-Otthon álarcos bálja.

— **Közgyűlés.** A város törvényhatósága e hó 9-én rendszerinti közgyűlést tart, melynek tárgysorozatát legközelebb ismertetjük.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** A város közigazgatási bizottsága e hó 8-án délelőtt 10 órakor tartja rendszerinti ülését, dr. Hegedűs kir. tanácsos polgármester elnöklésével.

— **Farsangi estély.** A Kaszinó folyó hó 4-én, hushagyó kedden, összes helyiségeiben farsangi estélyt rendez. Beléptidij 1 korona.

— **Kereskedő Ifjak Egyesületének** ma esti műsorában, mint értesülünk egy kis változás történt, amennyiben Stephánidesz helyett Kurucz János ismertnevű műalköltő fogja Komlóssy Emmával és Sarkadi Aladással szórakoztatni a közönséget.

— **A Tüdőbeteg-gondozó Intézet** január havi működéséről a következő jelentést adja ki: Rendelési órák száma 9. Jelentkezettek száma 14. Gondozásba került 6. (2 férfi 4 nő.) Pollermann Artur tb. főorvos, intézeti vezető orvos és az intézet vezetősége ezután is kéri a közönséget az intézet anyagi és erkölcsi támogatására. Aki helybeli szegénysorsu tüdővésztesztől tud, küldje el az intézetbe rendelési órára (hétfőn és csütörtökön d. u. 3—4) ahol a betegség kétségtelen megállapítása esetén, azonnal gondozásba kerülnek.

— **A Szanatórium Egyesület** teaszurja iránt, melyen Pakots József dr. ismertnevű novellairónk fog felolvasást tartani és Reich Béláné urnő fog szavalni, általános az érdeklődés. A zsúr 5 órakor veszi kezdetét.

— **Uj altiszt állások a katonaságnál.** Ez év március elsejével új altiszt állásokat terveznek a lovasági, tűzserégi és műszaki csapatoknál. A terv szerint minden zászlóaljnál egy egy állomány vezető altisztet alkalmaznak, hogy az állományrendezést nyilvántartsák. Az új altisztek ugyanazt a szolgálati pótlékot kapják, mint a számvevő altisztek. A ruházatuk és fegyverzetük is azokéhoz hasonló lesz.

— **Uj vasut.** Bács-Bodrogmegye a baja—bezdán—zombor—apatin—szondi helyiérdekű vasut részvénytársaság engedményesnek a tervezett szondi—hódsági helyiérdekű vasut céljaira 220.000 korona hozzájárulást szavazott meg törzsrészvények ellenében. Az új vasutvonal, mely tulajdonképpen a zombor—apatin—szondi helyiérdekű vasutnak meghosszabbítása, Doroszló és Militics községeket fogja érinteni.

— **A Polgári Olvasó Egylet** január 26-ik közgyűlésén a tisztikar és választmány a következőkép alakult meg: Elnök Lerner Antal, alelnök Kovács Andor, ügyész dr. Fehérvári Dezső, főkönyvtárnok Lakner István, könyvtárnok Novoth István, pénztárnok Wagenblatt Ferenc, jegyző Olácsy György, gazda Wunderlich József. Választmányi tagok: Behavetz Antal, Bajay Péter, Bráde József, Drescher Gyula, Ernst Lipót, Füredy Sándor, Gebhardt Dezső, dr. Fehér Lőrinc, dr. Hechtl József, Király Béla, Kovács László, Lovas József, Lakos Imre, Mayer Károly, dr. Móder Géza, id. Nánay Lajos, Kovács Kálmán, Rimler József, Scherer Ottmár, Szélig Ferenc, Szabó Sámuel, Szabó Árpád, Tomasich Sándor, Weisz Nándor. Számvizsgáló bizottsági tagok: Pellikán György, Schnetzer Ernő, ifj. Wunderlich János.

— **Becsületes koldusasszony.** Érdekes kis történetet mesélt el egyik helybeli kereskedőnk Halász Béla. A napokban tévedésből tizfilleres helyett tizkoronás aranyat adott egy koldusasszonynak. Az asszony is csak később vette észre a tévedést és mivel nem tudta, hogy hol kapta az aranyat, végig járta az összes Eötvös-utcai üzlethelyiségeket. Ez a kis eset pedig nemcsak a koldusasszony becsületességére jellemző, hanem az Eötvös utcai üzlettulajdonosokra is, mert sehol sem fogadták el a tizkoronát. Végre betért az asszony Halász Béla üzletébe, ahol már észrevették a tévedést és nagyban keresték az arany elvívójét.

— **Bajai I. kath. Nőegylet mulatságán felülfizettek.** Özv. Deutsch Mátyásné 20 kor., Herczföld Jakabné, Müller Józsefné, Mocsányi Ödönné (Bpest), Schön Géza, Somogyi Emilné 10—10 kor., dr. Bernhardt Jánosné, dr. Fehérvári Dezsőné, Ficher Béláné, dr. Hegedűs Aladár, dr. Koller Imréné, Krausz Jakabné, dr. Lemberger Árminné, dr. Makray Lászlóné, Németh Józsefné, dr. Nikolausz Béláné, özv. Reich Bernátné, dr. Reiser Péterné, dr. Rimler Jánosné, özv. Rogovits Ignácné, özv. Rosenberg Mórné, dr. Rosenberg Samuné, Weidinger Dezsőné 5—5 kor., Hornyik nővérek 4 kor., Bernhard Ernőné, ifj. Cserba Györgyné, dr. Kelemen Józsefné, özv. Kugler Nándorné, N. N., Tury Mátyásné, Weisz Jenő, Vojnits Dániel 2—2 kor., Goldschmidt Rezső, Grauang Ármín, dr. Rósa Károly, Wiesel Fanni 1—1 kor. Bevétel 468 kor. 50 fill., kiadás 416 kor. 28 fill., marad 52 kor. 22 fillér. Az adakozóknak hálás köszönetet mond az Elnökség.

— **Halál és bál.** Farsang van, áll a bál. Minden hétre esik egy-két multság. A kirakati ablakok tele vannak báli meghívókkal, jegyekkel. Nem kerülnek el a meghívók egy tüzetet, egy kirakatot sem, még a temetésre is vállalnak kirakatait sem. Pedig talán egy kissé izléstelen, kissé bántó így egymás mellett látni: Meghalt Kovács János élt 23 évet és Táncoljunk virradtig! Belépőjegy két korona.

— **Barcsay-adomák.** Ortutay István újságíró, a Szegedi Napló belső munkatársa, a Bajai Hirlap volt szerkesztője, összegyűjtötte Barcsay Domokos, a mult hetekben meghalt erdélyi földbirtokos adomáit és ezeket most könyv-alakban kiadja. A könyv tiz iv terjedelmű lesz és februárban jelenik meg. Ára három korona. Megrendelhető a szerzőnél és a Szegedi Napló kiadóhivatalánál. Vidékre 50 fillérrel drágább.

— **Hadkötelesek nősülése.** A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter 9000—17. számú körrendeletét, melyben közli a törvényhatóságokkal, hogy a véderőtörvényben kapott felhatalmazás alapján az állítási kötelezettségüknek még eleget nem tett férfiak nősülhetésére vonatkozó tilalmat ez év február 1-től kezdve esetleges újabb rendelkezésig megszünteti. Átmenetileg akként intézkedik a miniszter, hogy a január 31 ig benyújtott nősülési kérvények közül a miniszterium csakis azokat fogja érdemlegesen elintézni, amelyekből kitűnik, hogy a nősülendő feleknek okvetlenül érdekük, hogy még ez évi január hónapban lépjenek házasságra. A többi kérvényeket, mint tárgyalanokat, mivel az állításkötelesek ezentul minden előzetes engedelem nélkül nősülhetnek.

— **Félarú hajójegy.** A félarú vasuti menetjegy váltására jogosító s a megnyitás után az államvasutak igazgatóságától mostanában szétküldött igazolványokhoz egy a fentemlített vasuti igazolvány tulajdonosokra felette fontos kis fehérlepon nyomtatott értesítés van mellékelve. Az értesítés szövege a következő: »A Magyar kir. Államvasutak által kiállított félarú menetjegyek váltására jogosító arcképes igazolványok egyuttal a Magyar királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság összes személyszállító hajóira félarú menetjegyek váltására jogosítanak. A családtagok részére egy-egy utra szóló félarú menetjegy engedélyezését a folyamodó közvetlen felettes hatósága által láttamozott bélyegmentes kérvénnyel a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatóságától (Budapest, V., Mária Valéria-utca 11. sz.) lehet kérni. Ajánlatos ezt az utazás előtt legalább 14 nappal megjelenteni.

— **Az időjósok** a következő hetek és napokra, esőt és hideg időt jósolnak. Ezzel feltehetően az emberiség, a meghülésnek van kitéve. Azért célszerű mindjárt a kezdetnek kezdetén, a Réthy-féle pemetefü cukorkákat használni, melynek doboza csekély 60 fillérbe kerül. Azonban ügyeljünk, hogy minden dobozon a készítőnek neve, Réthy Béla gyógyszerész rajta legyen, mert csak akkor valódi.

— **A fertőző betegségek** elleni védekezésnek legfontosabb tényezője a száj- és a fogak rendszeres ápolása. Ma már tudjuk, hogy a fertőző betegségeket a baktériumok okozzák, amelyeknek legkedvezőbb talaja a szájüreg, amelyben a rosszul ápolott fogak eleget táplálékot nyújtanak nekik. Rendszeres és racionális száj- és fogápolással a Sarg-féle Kalodont segítségével megerősítjük a foghúst, tisztán, fehérén és egészségesen tartjuk a fogakat és megóvjuk magunkat azokról a betegségektől, amelyeket a legújabb hatások terén a baktériumok hatására lehet visszavezetni.

IRODALOM.

Szög: A nyelvmester karrierje.

Nehéz némi elfogultság nélkül írni bajai ember könyvéről, különösen olyan emberéről, aki sokszor dolgozott velünk együtt a redakcióban és főleg olyan könyvről, amely rólunk, bajaiakról mesél kedves humorral. Ám a törvényi törvény, s mi kénytelenek vagyunk eltekinteni attól, hogy egy kollegánk írását bíráljuk, félre fogjuk dobni a szimpatiaát, kollegiális érzést s más ilyes objektívítást gátló érzelmeket és gondolatot és szigorú fiók-Sarceyként írunk, Szög. könyvről. De előbb elárulunk egy amugy is ismert titkot: Szög-Szabó Miklóssal.

1. A nyelvmester karrierje kétségtelenül tehetséges és rutinos író műve. Nem túlzott igényű munka s azok akik Baját nem ismerik alaposan aligha élvezhetik annyira, mint mi benszülöttek, akik a könyv minden oldalán ismerőst, jóbarátot találunk.

2. Szabó Miklós tehetséges ember. Tehetsége a karriaturák, a krockik felé vonzza, s innen már csak egy lépés egy örökké szemlélődő s groteszk szemüvegen néző újságírónak a humoros regényhez. Szabó Miklós is törvényszerűleg eljutott ehez a ponthoz, sok brillans karcolatot és krockin át. A megtett utat hatalmas tapasztalatok, folyton fejlődő írói rutin, könnyen folyó, omlékony stílus gazdagították. S írói vénája is arányosan fejlődött az írás technikájával egyidőben.

3. Épp szerencsés időben fogott tehát első könyve megírásához: akkor, amidőn a technikából vajmi kevés megtanulnia van már s amikor a belső szemlélődések eredménye mindenképen kikivánczol az íróból, vagyis amikor kedvvel s a tehetsége teljes kibontakozásával dolgozhatik.

4. E szerencsés idő terméke magánviseli az író tökéletes irodalmi egyéniségét. Mindama kvalitások, amelyek kiütöttek kisebb alkotásain, most kaleidoszkopikus szépségben tűnnek élénk regénye minden oldalán. Egyéni szeretetreméltó humor, találó groteszk jellemzés, a cselekmény bonyadalmainak ügyes kifejezése és lebonyolítása.

5. A cselekmény: egy nyelvmester rövid szélhámoskodása s ezt a történetet veszik körül vidám láncsal helyi ráismerhető alakok. Első pillanatra vékonynak látszik a cselekmény de a könyvben olvasva, a melléje sorakozó epizódokkal pompás egészet ad, gyors lefolyással, egy pillanatra sem untatóan.

6. Élvezhető és ügyes könyv tehát! A nyelvmester karrierje, amely első jelentősebb alkotása az írónak. Ez azonban közel sem jelenti, hogy az író fejlődésének tetőpontja ez a könyv,

amely nem diletans kísérletezés, hanem komoly írói munka, amelyben egy határozott tehetség művészi írni tudása nem végleg kifejtett formában, de impozáns erőben nyilatkozik meg.

7. Hogy Baján érthető élvezettel fogják Szabó Miklós könyvét olvasni, az természetes, de szigorú helyhezötötttsége miatt akadályul szolgál távoli kritikusoknak, hogy a pompás jellemzéseket, találó ötleteket méltányolni tudja. Rájuk nézve legfeljebb a mesélni tudásnak ez a biztos módja fog hatni. Ez lesz az oka, hogy Szabó könyve távolállók komoly kritikájában nem találhat igazságos kritikát.

8. Azonban egy szélesebb és általánosabb motívumokkal körülhatárolt könyv, amely a nyelvmester karrierjének stílusával, ötletességével, invenciójával és egyéb értékeivel telítetlen lenne megírva, nagyon szigorú irodalmi fórumok előtt is biztossággal értéket képviselne. Szabónak sokat nem igen lehet már fejlődnie, hogy az egyébként sajnos eléggé vézna humoros regényirodalmainak számottevő képviselője legyen. Azonban megjósolni, hogy e műve után dekadencia áll-e majd be, vagy fejlődés, hiábavaló profetizálás lenne.

(—a—)

— **Hamvazószerdán** Preimayer Pál Casino vendéglőjében évente szokásos halvacsa fog tartatni melyre egy teríték 2 kor. 80 fill. Előjegyezni lehet a vendéglősnél.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

2264/1913. kig. szám.

Hirdetmény.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter ur, az új véderő törvény 46.ik szakasza alapján, folyó évi február hó 1.étől kezdve, esetleg újabb rendelkezésig megszüntette az állítási kötelezettségüknek még eleget nem tett férfiak nősülhetésére vonatkozó tilalmat, az állításkötelesek tehát ezentul minden előzetes engedély nélkül nősülhetnek.

Baja, 1913. évi január hó 27-én.

Dr. Hegedüs Aladár
kir. tanácsos, polgármester.

MEGJELENT!

és itt helyben minden hirlapárusítónál kapható a
FIDIBUSZ
legújabb száma
Ára 12 fillér.

Horgony-Syrup. Sarsaparillae
Vértisztítószár. Üvege 3.80 és 7.50 kor

Horgony-Liniment. Capsici compos.
A Horgony-Pain-Expeller pötléka.
Fájdalomenyhítő bedörzsölés
meghülésnél, rheumánál, köszvénynél stb
Üvege 80, 1.40, 2.- kor

Horgony-Vas-Albuminat-Tinktúra.
Vérzékenységűnél és szápkóránál. — Üvege 1.40 kor.

Beszerezhető a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül RICHTER dr. az „Arany oroszlán”-hoz címzett prágai (I. Elisabethtraße 5) gyógyszerárbanól.

Raktár Magyarország részére:

Török József gyógyszerárban BUDAPEST. KOLLÁR A. könyv- és papírkereskedés,

Jó házból való négy közép iskolát végzett
fiut tanulóul fölvesz

EGY FIATALEMBER boltiszolgának

FELVÉTETIK.

Cim a kiadóhivatalban.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy Baján, Erzsébet királyné utca. Mészáros féle házban levő és 12 év óta fennálló

ékszer- és óras-üzletemet

Yörösmarty Mihály-utca 1-ső szám alá, a Központi-szálloda mellett levő, volt Rude Jgnác-féle helyiségbe helyeztem át.

Amidőn ezt becses tudására hozni szerencsém van, tisztelettel értesítem, hogy újonnan berendezett üzletemben raktáron tartok nagy választékban mindennemű arany- és ezüst-ékszereket, arany, ezüst stb. zsebórákat, valamint fali, inga- és ébresztő órákat, továbbá mindennemű menyasszonyi- és nászajándékokat, ugyancsak bérmei és egyéb alkalmi ajándékokat is. Mindennemű arany-, ezüst ékszer és óra javításokat jutányosan és jótállás mellett, a legpontosabban eszközölök.

Régi arany és ezüsttárgyakat a legmegasabb napi árban megveszek vagy más tárgyakért becserelek.

Tisztelettel kérem, hogy a jövőben nagybecsű rendeléseivel megtisztelni sziveskedjék, maradtam kiváló tisztelettel

SZEILE FERENC

óras és ékszerész.

Ugyanítt egy boltberendezés, üvegszekerények és kirakat eladó. 1642

Milliók
hasznájják

Köhögés

hurut, rekedtség elnyálkásodás gőrcsős és számráköhögés ellen a

Kaiser-féle Mell-Karamellák

3 fenyővár

6100 közjegyzőleg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól kezkesedik a biztos sikerért, azonkívül rendkívül tápláló és kellemes ízű bonbonok. Csomagja 2 K. 40 f. Doboza 60 fill. Kapható: Gyarmati Emil, Lovassy Ö. Makray L. urak gyógyszer-tárában o o B A J A.

PALMA

a valódi

KAUCSUK-CIPÓSAROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

1582

RETHY BÉLA

GYÓGYSZERÉSZ

PEMETEFÜ CZUKORKÁ

BÉKÉSCSABAN

ÁRA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle **pemetefü** czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kéjük, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a **RETHY** név.

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható.

Csak Réthy-félét fogadjanak el. 1579b.

! BIOGLOBIN !

Vérképző ital! Új erőt ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő betegség vagy súlyos lelki-megrázkodtatás következtében gyengének érzi magát, ki véraegyény, kimerült, étvágytalan, fáradt vagy álmatlan az ne használjon mást mint a **Bioglobin**-t. Fejlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp és erősítő szer. —

1607

Égy üveg ára 3-50 X próba üveg 2 X.

Kapható: Schubert Városi gyógyszer-tárba ZOMBOR.

2 üveg vételnél portómentesen szállítatik tehát semmiféle költség. Valódi melyen cégem olvasható.

A szabadkai kir. törvényszék 28991/P.1912. számú végzése folytán a Pestvármegyei Dunavölgyi lecsapoló és öntöző társulat a következő hirdetményt teszi közzé:

Másolat. 28991/P. 1912. sz.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Pestvármegyei Dunavölgy lecsapoló és öntöző társulat részére Bajaszentistván község határában szükséges ingatlanok kisajátítása tekintetében a kártalanítási eljárásnak az 1881. évi XLI. t.-c 46—45. § a rendelkezése szerint való keresztülvitelére határnapul 1913. évi február hó 27. napjának d. e. 9 óráját Bajaszentistván község házához kintüzi.

A telekkönyvi tulajdonosokat azzal a figyelemzetéssel idézi meg, hogy az érdekelték elmaradása a kártalanítás tekintetében hozandó érdemleges határozatot nem gátolja. Az egyéni külön értesítés elmaradása, vagy a tárgyaláson való megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A távol levők és ismeretlen tartózkodásuk részére ügygondnokul Dr. Boróczy Kálmán bajai ügyvédet nevezi ki a kir. törvényszék.

Szabadka, 1912. december 30.

Kiadta: Dekker s. k. elnök. Oláh s. k. előadó.

Kiadmány hitelül

olvashatlan aláírás s. k.

P. H.

kezelő.

R*WOLF

Magdeburg-Budkau

Magyarországi Képviselet:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK

Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

Grand HOTEL ESPLANADE — Nagy BUDAPEST, SZÁLLODA III. ZSIGMOND-U. 38-40

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával. Részburor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, társalgó-, író-szobák stb

Elsőrangú étterem és kávéház.

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok. Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt Szives pártfogást kér **Pallai Miksa,** polgári árák. — Ur- és női fodrász a házban. igazgató tulajdonos.

Nyomatott Kollár A. motorerős berendezett könyvnyomdájában 314

